

Cookies (It-säkerhet)

I dagens läge använder så gott som alla webbsidor kakor. Kakor är små filer som sparas på din enhet. Då du besöker en webbsida dyker det upp en förfrågan om kakor där du kan välja bland några alternativ gällande dem. Kakorna sparar information om din webbplatsanvändning så som inloggningsuppgifter, språkval och andra val. Detta göra att nästa besök till webbsidan går snabbare då vissa val redan är sparade. Men kakorna kan också användas för att rikta reklam till dig baserat på sidor du besökt och vad du gjort på sidorna.

Ofta används det engelska ordet "Cookies" för kakor men även det finska ordet "Evästeet" används på finska sidor. Det finns olika typer av kakor. Vissa kakor är nödvändiga för att sidan ska fungera korrekt medan andra kakor är icke nödvändiga och behövs i syfte för att personanpassa webbsidan och rikta reklam samt samla in statistik.

Det varierar hur länge kakor sparas. Sessionskakor som också kallas temporära kakor försvinner då webbläsaren stängs ner medan så kallade permanenta kakor kommer ihåg informationen som sparats även efter att webbläsaren stängts. De permanenta kakorna varierar hur länge de lagras från några minuter upp till år.

Många webbsidor använder icke-nödvändiga kakor och då är det ofta frågan om tredjepartskakor. Tredjepartskakorna används för att visa dig målinriktad reklam och analyserar hur du rör dig på webbsidan. Bakom tredjepartskakorna finns det andra företag som kan föra vidare och sälja informationen. Bakom de störta företagen som sysslar med detta är Google och Facebook. Tredjepartskakorna är inte farliga utan kan hjälpa dig att få en mer personlig nätanvändning.

Kom ihåg att du faktiskt inte måste godkänna alla kakor. De nödvändiga behövs såklart för att en webbsida ska fungera rätt men övriga kakor är frivilliga. Du väljer själv ditt alternativ, antingen att "godkänna alla kakor" eller "endast nödvändiga" så får du upplevelsen som du vill ha.

Det kan dock krävas några klick ibland innan du får som önskat. Olika webbsidor har olika lösningar för hur kakorna ställs in. Det är också bra att veta att man när som helst kan man radera alla kakor både på datorn, telefonen och andra enheter. Då kommer webbplatsen fråga dig igen om kakvalen nästa gång du besöker webbsidan och du kan välja igen hur du vill ha det.

Kakorna är inte farliga i sig, det är webbplatsen du besöker som avgör säkerheten.

Referens:

Stenberg-Gustafsson, N. (2021, 24 mars). *Digiträning: Vad gör webbläsarnas kakor? Måste man godkänna dem?* Yle. <https://yle.fi/a/7-1524393> Hämtad: 8.9.2025

STIFTELSEN
BLOMSTERFONDEN
I HELSINGFORS